

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/40/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013201991
Dátum vydania rozhodnutia:	19.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumanu
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201991.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Soni Langovej a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: Bc. Ing. X. L., O., zastúpený: JUDr. Stanislav Jakubčík, Kutlíkova 17, Bratislava, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Špitálska 8, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Čs.: UPS/US1/SRKA/INF/2013/142, Č.z.: 2013/64585 zo dňa 04.09.2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/263/2013-41 zo dňa 20.11.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/263/2013-41 zo dňa 20.11.2014 **p o t v r d z u j e**.
Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného Čs.: UPS/US1/SRKA/INF/2013/142, Č.z.: 2013/64585 zo dňa 04.09.2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č.: 2013/201612, č. sp. BA1/Ap/INF/2013/50 zo dňa 12.08.2013. Prvostupňovým rozhodnutím bola v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“) odmietnutá žalobcova žiadosť o sprístupnenie trestného oznámenia, v zmysle ktorého malo dôjsť k spáchaniu trestného činu marenia spravodlivosti predložením sfaľovaných rozhodnutí Úradu.

Krajský súd z obsahu spisu zistil, že žalobca žiadosťou o poskytnutie informácie doručenej elektronicky dňa 09.08.2013 na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave a zaregistrovanou pod číslom 27/2013 požiadal o sprístupnenie trestného oznámenia, v zmysle ktorého malo dôjsť k spáchaniu trestného činu marenia spravodlivosti predložením sfaľovaných rozhodnutí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave v konaní na Krajskom súde v Bratislave vo veci sp. zn. 3S/123/2009.

Upovedomením zo dňa 10.05.2013 Okresná prokuratúra Bratislava I. oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, že v jej veci trestného oznámenia zo 16.04.2013 smerujúceho proti Ing. X.R.

pre podozrenie zo spáchania trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 Trestného zákona, jej trestné oznámenie dňa 10.05.2013 v zmysle

§ 198 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku bolo odovzdané na priame vybavenie vyšetrovateľovi Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave I, odboru kriminálnej polície. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave I. ČVS: ORP-640/1-OVK-BI-2013LA zo dňa 25.09.2013 vyšetrovateľ PZ odmietol vec oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť Ing. X.R., nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave rozhodnutím č. 2013/201612, č. sp.: BA/IAp/INF/2013/50 zo dňa 12.08.2013 v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona slobodnom prístupe k informáciám odmietol žiadosť, ktorou žalobca požadoval sprístupniť informáciu s odôvodnením, že vo veci prebieha vyšetrovanie na základe trestného oznámenia zo dňa 16.04.2013 vo veci podozrenia spáchania trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona. Oznámenie bolo podané na neznámeho páchatel'a a vo veci prebieha vyšetrovanie. Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podal žaloba odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný preskúmaným rozhodnutím zo dňa 04.09.2013 tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd konštatoval, že v predmetnej právnej veci, ktorá sa týka prístupu k informáciám podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám bola spornou otázka výkladu a následnej aplikácie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobodnom prístupe k informáciám, na zverejnenie trestného oznámenia. Cieľom zákonného obmedzenia práva na informácie o činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní, zamýšľaným zákonodarcom v ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona slobodnom prístupe k informáciám, je ochrana pred neprimeraným zasahovaním do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu (resp. orgánov činných v trestnom konaní) a tým aj verejný záujem na neustrannom a nezávislom súdnictve (čl. 124 a 141 Ústavy), ktorý cieľ je potrebné považovať za legitímny s ohľadom na ustanovený obsah dotknutého základného práva. Z hľadiska posúdenia vhodnosti tohto obmedzenia, teda či obmedzením prístupu k rozhodnutiam súdov, resp. orgánov činných v trestnom konaní možno vymedzený cieľ dosiahnuť, krajský súd uvádza, že nesprístupnením informácií o prebiehajúcich konaniach pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, je v záujme zachovania nezávislosti a neustrannosti súdneho konania v podstate vylúčená verejná diskusia o prejednávanej veci, ktorou by vo veci rozhodujúci sudcovia mohli byť ovplyvnení. Toto obmedzenie treba považovať za primerané, keďže informáciu o výsledku rozhodovacej činnosti je súd povinný sprístupniť, čím je zabezpečená aj verejná kontrola výkonu súdnej moci.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zastúpení advokátom včas odvolanie. Namietal, že požadované trestné oznámenie bolo vyhotovené povinnou osobou, a teda nevzniklo ako dôsledok trestného konania, existuje aj mimo trestného konania, a vypovedá o činnosti povinnej osoby. Za informáciu „týkajúcu sa rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní“ nemožno určitú informáciu považovať iba preto, že sa stala predmetom „prešetrovania“ orgánu činného v trestnom konaní. Požadované trestné oznámenie nebolo vyhotovené orgánmi činnými v trestnom konaní, ani nešlo o úkon strany trestného konania, nakoľko oznamovateľ nie je subjektom trestného konania. Požadované trestné oznámenie neobsahuje informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní, a preto nemôže byť vylúčené zo sprístupňovania podľa st. § 11 ods. 1 písm. d) ZSPl.

Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že trestné stíhanie v predmetnej veci nebolo nikdy začaté a v čase vydania prvostupňového i druhostupňového rozhodnutia postupovali orgány činné v trestnom konaní postupom podľa ust. § 196 ods. 2 z. č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku.

V danom je rozhodujúcim kritériom pre posúdenie ním uplatneného nároku vykonanie testu proporcionality, nakoľko v tomto prípade proti sebe stoja právo navrhovateľa ako žiadateľa na informácie a na druhej strane záujem na utajení určitej informácie. Aj keď, ako konštatuje súd v

odôvodnení svojho rozhodnutia, primárne bol sporný výklad a následná aplikácia ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZSPI, má navrhovateľ za to, že v tomto prípade musia správne orgány a samozrejme aj súd vykonať ústavne súladný výklad, ktorého súčasťou je aplikácia princípu proporcionality pri obmedzovaní základného práva na informácie. V rámci tohto ústavne súladného výkladu treba navzájom zvážiť kolidujúce hodnoty, a to na jednej strane hodnoty podporujúce sprístupnenie konkrétnej požadovanej informácie (ústavné právo na informácie a verejný záujem na sprístupnení požadovanej informácie) a na druhej strane záujem štátu na utajení požadovanej informácie a určiť, ktorá hodnota prevažuje.

Je toho názoru, že odporca ako povinná osoba nemal zákonný dôvod na odmietnutie poskytnutia požadovanej informácie, a v prípade, ak súčasťou požadovanej informácie boli čiastkové informácie, na ktoré by sa vzťahoval dôvod odmietnutia, mohla povinná osoba v tejto časti údaje anonymizovať. Nesprístupnenie celého dokumentu (trestného oznámenia), ktorý obsahoval určité informácie, ktoré nebolo potrebné v zmysle ústavy chrániť, bol v rozpore s ústavnou požiadavkou proporcionality (primeranosti) pri obmedzovaní základných práv a s požiadavkou minimalizácie zásahu do ústavného práva na informácie. Navrhovateľ má za to, že Ústava SR neumožňuje paušálne a kompletne utajenie celého dokumentu t.j. neumožňuje kompletne utajenie všetkých čiastkových informácií nachádzajúcich sa v dokumente, bez ohľadu na ich skutočnú povahu a potrebu ich utajovania. Navrhoval, aby napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca po uplynutí odvolacej lehoty podaním doručeným Krajskému súdu v Bratislave dňa 26.01.2015 rozšíril dôvody odvolania.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 04.02.2015 k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa pridžiava svojich argumentov v rozhodnutí a navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Na doplnenie uvádza, že oznámenie o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin („trestné oznámenie“) podlieha v zmysle § 196 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. právnomu režimu Trestného poriadku. Zo zásady oficiality vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní sa ním vždy musia zaoberať a rozhodnúť o spôsobe jeho vybavenia. Informácia, ktorá je obsahom trestného oznámenia sa preto dotýka rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a v dôsledku toho podlieha obmedzeniu sprístupnenia informácie podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 211/2000 Z.z. Právna povaha trestného oznámenia nie je vylúčená tým, že sa jeho rovnopis nachádza v evidencii žalovaného, ktorý je jeho pôvodcom.

Senát vzhľadom na povinnosť ústavne konformného výkladu podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR skúmal i materiálne dôvody na sprístupnenie informácie žalobcovi, ktorých existenciu nezistil. Napriek tomu, že informácia sa týkala žiadateľa, je nevyhnutné zdôrazniť, že zákon o slobode informácií kvalitatívne nerozlišuje žiadateľov o sprístupnenie informácie a právny režim je u všetkých žiadateľovi rovnaký. Ústavou zaručené právo na prístup k informáciám nie je uspokojované iba právnym režimom zákona o

slobodnom prístupe k informáciám, ale aj osobitnými predpismi, ktoré už vzhľadom na individualizovaný subjekt umožňujú zohľadniť špecifické postavenie žiadateľa. Tu patrí i nahliadanie účastníkov konania do spisov v neverejných typoch konania, a pod. za zákonom stanovených podmienok.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, 2 O.s.p. a v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý nemal úspech v odvolacom konaní nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.